

phương cũng có những truyện tương tự như truyện J. D'arc, Guillaume Tell nhưng số lượng ít không đáng là bao. Vì ham tự do dân chủ mà dân tộc Việt không bao giờ chịu khuất phục nền thống trị ngoại lai. Cha ông ta bại trận vì dân số ít, đất đai nhỏ, chứ không thua vì kém tài, kém đức, kém anh hùng. Đứng trước một kẻ thù mạnh gấp trăm lần hơn, tiền nhân ta cần giáo dục cho con cháu có một tinh thần quốc gia mãnh liệt. Nền tảng tinh thần đó được gieo vào lòng ta từ thời niên thiếu với cái tin tưởng: Nước Việt tồn tại là do ý trời, do mệnh trời, và ai xâm phạm đến chủ quyền của dân ta đều là quân nghịch tặc làm sai mệnh trời phải chịu thảm bại.⁷ Cha ông ta không ngớt ca tụng nguyên lai thần tiên của dân tộc hoặc ca tụng những bậc anh hùng cứu quốc như bậc thần thánh.

Truyện Phù Đổng Thiên Vương tượng trưng sự trưởng thành bột phát của dân tộc Việt khi cần phải dẹp quân xâm lăng. Các truyện bà Trưng, bà Triệu, truyện Trần Bình Trọng đều được cổ tích hóa để ca tụng gương hy sinh của các vị anh hùng dân tộc.

Để kết luận bài này tôi chỉ biết nói lớn: *“Hãy trở về với nguồn dân tộc!”*

Hấp thụ cái hay của người trong khi chính mình không còn giữ được cái gì là căn bản của mình ấy là mình bị mất gốc, ấy là mình bị đồng hóa, ấy là mình nô lệ cho người.

Hấp thụ được cái hay của người mà vẫn giữ được cá tính của mình ngõ hầu mới có thể đứng ngang hàng với người.

Đến như dùng cá tính dân tộc mình làm chiếc đĩa thần để đồng hóa mọi cái hay cái đẹp ngoại lai làm ngã tư văn minh đông tây, ấy mới có thể làm người thán phục ta được.

⁷ Nam Quốc Sơn hà Nam đế cư/ Tiệt nhiên định phận tại thiên thư/ Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm/ Nhữ đẳng hành kham thủ bại hư.